

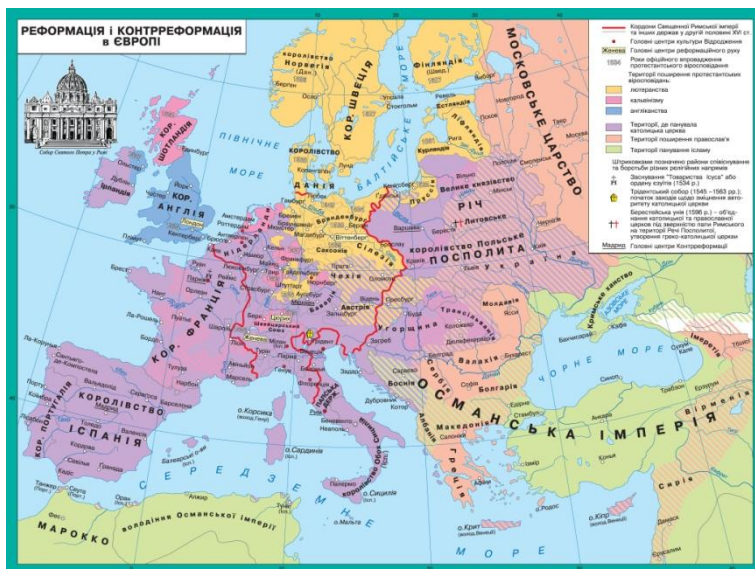
Сектор культури Липоводолинської районної державної адміністрації
Комунальний заклад «Липоводолинська централізована бібліотечна система»
Центральна районна бібліотека ім. Л.М.Новиченка

Історичне та політичне значення Реформації

(Інформаційна година)

Липова Долина
2017

У 2017 році весь християнський світ буде відзначати 500-річчя від початку масштабного духовного відродження, яке назавжди змінило хід історії. Реформацією названо період європейської історії (XVI ст.), коли внаслідок розколу Католицької церкви виник протестантизм. Реформація розпочалася під впливом ідей епохи Відродження.

Люди вже не вважали католицьку релігію єдиною правильною і прагнули більшої свободи віросповідання. Релігійні дебати переросли в політичні, поклавши початок кровопролитним війнам. Реформація призвела до великих змін у Римо-католицькій церкві.

На початку XVI ст. зловживання служителів церкви почали викликати дедалі більше протестів. Одним з перших звинувачувачів церкви були Ян Гус у Чехії та Джон Уїкліф в Англії. Але по-справжньому Реформація розпочалася в 1517 році, коли німецький священник Мартін Лютер, обурений безсоромним продажем індульгенцій (випущення гріхів авансом), за звичаєм того часу прибив до дверей собору у Віттенберзі список з 95 тез – звинувачень проти подібної практики. Папа відлучив Лютера від церкви, але той і далі очолював рух протесту до самої смерті.

Прибічники руху вимагали обмеження влади духовенства, здешевлення обрядів і проведення їх національними мовами, відміни церковного землеволодіння та ін.

У кожній країні Реформація мала свої особливості. Вплив ідей Реформації на українських землях проявився не стільки в поширенні нових (протестантських) віровчень, скільки в застосуванні реформаційних ідей для оновлення православ'я, що перебувало у кризовому становищі. Насамперед православні підтримали думку про використання в церковних обрядах живої української мови. Утілення цієї ідеї потребувало високоосвіченого духовенства, наявності національних шкіл і друкарень. У середині XVI ст. в Україні з'явилося Святе Письмо, перекладене українською мовою. Найвідомішим є Пересопницьке Євангеліє, перекладене так званою «простою мовою» Михайлом Василевичем та архімандритом Пересопницького монастиря Григорієм у 1556—1561 рр.

Вплив Реформації на формування української нації, культури та державності:

1. Якщо би не було Реформації, тоді не було б ні Острозької, ні Києво-Могилянської Академії. Їх створення було реакцією українських православних еліт на успіхи як протестантів так і пізніше — єзуїтів в завоюванні молодого покоління української шляхти через освітні проекти.

2. Якщо би не було Реформації, скоріше за все, не появилось би в 1561 році Пересопницьке Євангеліє — перший твір сучасною українською мовою.

3. Якщо би не було Реформації, не було би Берестейської унії 1596 року, яка стала реакцією частини православної ієрархії і католиків на успіхи «лютерської єресі» серед українців та білорусів. Саме греко-католицизм став згодом найбільш проукраїнським віровизнанням, серцем української національної ідеї.

4. Якщо би не було Реформації, не було би козацького підйому часів Петра Сагайдачного і Богдана Хмельницького, адже це була (перед усім) реакція на Берестейську унію та окатоличення православних українських земель.

І взагалі, щоб зрозуміти сучасні події, необхідно використовувати причинно-наслідковий зв'язок, адже в історії (як і в нашому особистому житті) не буває випадковості, лише закономірності. Саме з Реформації, розпочатої Мартіном Лютером 31 жовтня 1517 року, бере свій початок новий час, в якому і зараз ми живемо. Німецький мислитель Гегель назвав Реформацію сенсом історії Нового часу.

Відомий український історик, громадський та політичний діяч Михайло Грушевський високо оцінив значення Європейської Реформації для України: «Український корабель плив повними вітрилами під вітром Реформації і спустив вітрила, коли цей вітер опав». На його думку, саме вона (а точніше — відносини наших предків до неї) визначили долю України, рівно як і кожного іншого народу Європи.

Як пов'язана європейська Реформація з розбудовою громадянського суспільства в Україні сьогодні? На прикладі життя Мартіна Лютера та основних тез Реформації можна сформувати активну мотивовану позицію, аби брати активну участь у процесах становлення громадянського суспільства в Україні. Соціальні, політичні, культурні та економічні феномени, народжені Реформацією, залишаються найбільшим досягненням

людства за всю історію. Західна цивілізація має витoki з духовних ідеалів Реформації, до них мають прагнути й українці. Використання досвіду впливу Реформації на становлення державності у Німеччині й інших країнах Європейського союзу є більш ніж актуальним для України сьогодні. Отже, Реформація вплинула на всі сфери суспільного життя, і наслідки Реформації ми можемо відчути сьогодні. Можна сміливо стверджувати, що цивілізації, яка зараз існує, могло б і не бути, якщо б реформаційний рух в Європі не розпочався або зазнав поразки. Сподіваємося, що історія успіху Реформації надихатиме молодих громадян України кинути виклик забобонам та несправедливості, привести свою країну до миру та процвітання.

Відповідальна за випуск:	С.А.Лисенко директор КЗ «Липоводолинська ЦБС»
Матеріал підготували:	В.М.Мельник завідуюча методико-бібліографічним відділом ЦРБ Н.М.Гуржій провідний бібліограф ЦРБ
Комп'ютерна верстка:	Н.В.Товста провідний бібліотекар відділу інформаційних технологій ЦРБ